

Hadtáp tanulmány

A második világháború nemcsak az ellenséges haderők, hanem a különböző katonai elméletek és gyakorlatok összeapása volt.

A szocialista Szovjetunió és a fasiszta Németország katonai tudománya és gyakorlata állott egymással szemben.

A háború folyamán a szovjet csapatok a szovjet kiképzési és vezetési elvek hatalmas győzelmet arattak a német csapatok és német elvek felett.

A harcászati elveket és kiképzési módszerét a nagy szövetségesünk átadta és ezen elvek alapján építjük honvédségünket és képezzük ki katonáinkat.

Ezen harcászati elvek átvételével a népi demokratikus honvédségünk, a legkorszerűbb és legmagasabb fokú és a gyakorlatban legjobban bevált harcászati elvek birtokába jutott.

Azonban nemcsak a harcászati vezetést kellett átvenni, hanem az elavult anyagi rendszeren is változtatni kellett, mert modern harcászat elképzelhetetlen a régi anyagi vezetéssel.

A győzelmes harcászati elvekkel együtt tehát átvettük a Szovjetunió hadseregének anyagi ellátási rendszerét is. Ez az anyagi rendszer a második világháború alatt egyszer sem mondott csődöt, mert a legnehezebb harcokban is mindig ki tudta elégíteni a harcoló csapatok szükségleteit és a megfelelő mennyiségű és minőségű hadianyag mindig a harcoló csapatok rendelkezésére állt.

Tapasztalni lehetett azt, hogy sokan lebecsülik az anyagi szolgálatot, csak alárendelt szerepet tulajdonítanak neki és nem ismerik fel azt, hogy a hadtápszolgálatnak milyen fontos szerepe van. Ha az anyagi szolgálat megbízhatatlan, elavult rendszer szerint működik, a legtükéletesebb hadvezérek és parancsnokok, a legkiválóbb fegyverek, a legjobban kiképzett harcosok is súlyos helyzetbe kerülhetnek.

Nem kell, hogy előtérbe helyezzük a hadtápszolgálatot, ne tulajdonítsunk neki fontosabb szerepet, mint ami a való, de arra feltétlenül rá kell mutatnunk, hogy a hadműveleti és hadtápvezetésnek a legszorosabban együtt kell működnie, mert a hadműveleteket anyagilag meg kell alapozni és a harcoló csapatokat bőségesen el kell látni a harc megvívásához szükséges anyaggal.

A harcok igen nagy anyagelhasználódással járnak és ez a körülmény tulajdonít a hadtápszolgálatnak fokozottabb jelentőséget. Tehát az anyagi ellátás mérve a hadvezetés eredményességét nagy mértékben befolyásolja.

Az anyagi szolgálatot azonban mégis úgy kell tekinteni, mint a vezetés eszközét és kiszolgálóját, amely nem szabhat irányt a vezetés számára. Jelentőségét természetesen ez a tény nem csökkentheti. Eppen ezért a hadműveleti vezetésnek, békében az egységek parancsnokainak idejében kell a hadtápot tájékoztatni az elkövetkezendő feladatokról, hogy a hadtáparancsnok idejében tudjon intézkedni, nehogy valamilyen anyaghiány gátolja a hadműveletet, vagy a kiképzés eredményességét.

Még ma igen gyakori jelenség az, hogy ha valamire szükség van, csak az utolsó pillanatban tájékoztatják a hadtáparancsnokot. Természetes, hogy mindig szabályosan, a szolgálati utat betartva kell igényelni, ami gyakran elég hosszadalmas és ha az így támasztott anyagszükségletet a hadtáp nem tudja kielégíteni, akkor a csapattiszt bajtársak nem jó szemmel néznek a hadtápra és csak úgy tekintik, mint mindennek a ke rékkötőjét.

Természetes, hogy a hadtáp minden szükségletet a legnehezebb helyzetben is igyekszik rugalmasan kielégíteni, mégis a későn adott tájékoztatás következményeképpen nem tudja pontos időre kiszállítani.

Példának veszem az idej kihelyezéseket. Meg kell vallani, hogy az anyagi vonal mindig egy-két ütemmel mögötte volt a csapatnak. Már állt a tábor, amikor a tábor építéséhez szükséges faanyagot a központi készletből kiszállították.

Ennek eredménye azután, hogy mivel nincs meg a kellő anyag, a tábornak mégis állni kell, beszerzik a szükséges faanyagot az erdőkből, és így keletkeznek az erdőkárok, hosszadalmas kártérítési eljárások és nem is beszélve arról, hogy mit jelent ez a honvédelmi tárcának. Valamint, ha több alakulat folytat ilyen rablógazdálkodást, nagy veszteségek érik népgazdaságunkat és a tervgazdálkodásunkra is kihatással van. Mindez annak az eredménye, hogy valahol az anyag igénylése elfekszik és későn kerül kiadásra.

Ki akarok térni az anyaggal való gazdálkodásra és az anyagi fegyelemre. Annak ellenére, hogy az anyagi fegyelem fokozatosan szilárdul és ezen a téren is nagy változások következtek be hadseregünkön belül, mégis előfordulnak elég gyakran olyan esetek, hogy az anyagot elvesztik, vagy tönkreteszik. Mindez annak az eredménye, hogy sokan nem érzik át, hogy kinek az anyagát kezelik lelkiismeretlenül és kinek okoznak kárt vele.

Ezen a téren még nagy feladatok várnak hadseregünkön belül a politikai munkásokra és a honvédségi pártszervezetekre. Az anyagi fegyelmet máshogv nem tudjuk megszilárdítani, csak a pártszervezetek segítségével. A pártszervezeteknek szívós, kitartó munkát kell végezni. Meg kell értetni minden egyes bajtárral, hogy ha nem jól kezeli a neki használatra kiadott anyagot, ezzel a dolgozó népet károsítja meg.

Szólni akarok még egy jelenségről, ami az új nyilvántartási rendszerre való áttérésnél okoz komoly nehézséget. Alosztály-szolgálatvezetők majdnem mindenütt honvédek és tisztések. Ez annyiiban jelent nagy nehézséget, hogy ők lazábban kezelik és ha valamelyik barátjának kell valami, például új zubbony, minden különösebb nélkül kiadja és ezzel elintézettnek tekinti az ügyet. Ha rátérünk a minőség szerinti nyilvántartásra, ilyen eseteknek nem szabad előfordulni.

Hogy honvédek az alosztály-szolgálatvezetők, ennek a tiszt-helyetteshiány az oka. Nekem ezzel kapcsolatban az a javaslatom, hogy szüntessük meg az apró kis alosztály-raktárakat és zászlóalj-raktárakat szervezzünk, rátermett tiszthelyettes bajtárs vezetésével. Ennek a javaslatnak azonban csak pánccélos ezreden belül van jelentősége, mert a fegyvernem sajátosságánál fogva itt egy zászlóalj semmivel sem nagyobb, mint egy lövészszászad. Véleményem szerint ez indokoltá teszi, hogy megszüntessük az elaprózott raktárakat, így kevesebb szabálytalanság elkövetésére van lehetőség.

Meg kell még említeni, hogy a század- és szakaszparancsnokok nem fektetnek elég súlyt az egységüknél lévő anyag karbantartására és ellenőrzésére. Ezen a téren a hadtápszolgálatosokra vár az a feladat, hogy állandóan figyelmeztessék a feladatukra az illetőket és oktassák ki arra, hogy mikor, hogyan és mit kell ellenőriznie. Rá kell világítani arra, hogy minden parancsnoknak vannak anyagi vonatkozású kötetmei és ennek elmulasztása milyen súlyos károkat okozhat honvédségünknek.

Ezeket a kérdéseket látom megoldandó feladatnak, hogy az anyagi fegyelmet meg tudjuk szilárdítani.

